

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICA.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 286.

Dela Asociația Clerului „A. Șaguna”.

— Crâmpene de activitate. —

Articolul protopopului Fl. Roxin, — cu inteligență zel și bunăvoință scris și publicat în „Biserica și Școala” Nr. 39 — m-a îndemnat ca să scot lumina de „sub obroc”, punând-o în modul acesta în fața tuturor, pentru că fiește carele, cetind aceste crâmpene, să-și iee curagiu pentru viitor, ca cei vrednici să ia satisfacție în felul acesta, iar cei apatici să se întărească în credința pentru idealul propus de Asociația noastră.

Chiar dela început — spre orientare — țin să afirm că, în parte, stăm mai bine cu ceva ca anul trecut. Unii frați au dovedit râvna binecuvântată a anilor trecuți, puțini au rămas oboșiți în drum, și iarăș alții slabi în trecut, suntem fericiți a vesti și la acest loc întoarcerea lor întru Domnul.

În scrisorile sale către organele din cuprinsul Secției, trimise Despărțămintelor și prin acestea Cercurilor religioase, biroul nostru s'a trudit și nevoit ca, în numele Idealului de mântuire, lăsat nouă moștenire de blândul Iisus, să îndemnăm pe P. Cucernicii Frați în Apostolie la o mănecare mai adâncă pentru prestigiul și înălțarea Bisericii prin grija stăruința binefăcătoare a slujitorilor Săi, iar prin aceasta și la pășirea cu scumpătate și sfințenie strămoșească a patrimoniului național, dobândit în sfârșit cu multă trudă și după atâtea veacuri de urgie, prin unirea și alipirea tuturor proviciilor românești la sânul cald al Bisericii strămoșilor noștri și a Patriei Mame.

Pătruns de acest sfânt ideal pentru Biserică și Neam — în singurătatea senină a serilor de muncă, depănând rapoartele migăloase ale Despărțămintelor harnice, am aflat între cuvântările și disertațiile preoțimii celeice stă la datorie „cu timp și fără timp” — pe lângă tot focul năcazurilor și a greutăților istorice, cari pe mulți dintre noi ne mai copleșesc încă și în prezentul zilelor de azi — am descoperit într'ânsele multe idei nobile, unele simpatice și pline de duioșie, altele maiestose și demne, — toate indicând căile Mântuirii sufletelor.

La tot cazul atât unele cât și altele ar merită să fie celite și popularizate nu numai în cercurile noastre intime și cu ascultători modești, cărora au fost rostite, ci îndrăsnesc să afirm că o bună seamă

din ele ar merită să fie cunoscute, chiar savurate de publicul nostru binecredincios.

În multe din aceste predici și disertații sunt depuse roadele binefăcătoare a muncii preoțimii — a celei harnice — care, în tocmai ca Mântuitorul nostru pe lacul Ghenezarethului, ori în muntele Maslinilor, la diferite ocazii în arșița soarelui de vară, a învățat poporul nostru la sate ca să părăsească căile rele ale piersării, întorcându-se iar la Dumnezeuul părinților noștri, a preoților, cari la întrunirile Asociației și în casele culturale, deasemenea și ele rodul osteneților lor, au rostit frumoase și instructive disertații din domeniul credinței, culturii, economiei și a datinilor naționale.

La astfel de ocazii câteodată și unii învățători harnici au sprijinit munca frățească din trecut, împreunând bagheta culturii și a cântecului românesc cu crucea preotului. Astfel și la acest loc — spre lauda lor fie amintit — unii învățători s'au dovedit binecistitori ai Sfintei Tradiții întăritoare de suflete, aflându-se alături de preoți și de biserică, contribuind nespuse de mult — prin concerte, declamații potrivite cu elevii școalelor, ba unii chiar prin conferențe proprii la strălucirea și înălțarea festivităților ce s'au dat în cadrele Asociației Clerului.

Zelul în cadrele Secției Arad a scăzut în parte la unii membrii, chiar dintre cei mai activi și mai harnici, ceea ce s'a întâmplat — credem — de es. în părțile muntoase, pentru motive de comunicație grea și anevoioasă, iar alții iar și-au avut motivele lor.

Pomenirea cu laudă la congresele din urmă, special la Oradea-Mare despre activitatea mănoasă a Secției Arad, trebuie să ne servească cu îndemn la muncă serioasă mai ales în viitor.

Înimile noastre tresaltă azi de bucurie dacă ne gândim că un duh nou de apostolie ne-a venit întru ajutor prin însuș Prea Sfinția Sa, destoinicul și tânărul nostru Chiriarh Grigorie, Care ca și întemeetorul Asociației, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Sibiuului — sub aripile căruia a crescut ca tânăr student al „Seminarului Andreian”, și al cărui colaborator devenise chiar atunci — ne servește ca și chezeșie pentru viitorul strălucit al acestei noi și tinere instituții.

Sub oblăduirea și cu prețuitele îndemnuri ale inimosului nostru Arhieru, candela Asociației Clerului Secția Arad, primindu și untul de lemn al unor nă-

dejdi mai bune, va fi în stare de a răspândi lumina cea dătătoare de viață cu deplină intensitate.

Veniți deci toți! atât cei ce cu dragoste și devotament ați muncit și până acum pentru ridicarea moralului în sirele răslețe ale preoțimii, precum și cei din ceasul al unsprezecelea, „veniți să luăm lumină din lumina cea nouă a noului nostru Arhipăstor!”

*

Comitetul Secției: Unii membrii în Comitet au primit aceasta demnitate cu elan la început. De aceea acum când suntem la finele ciclului, pentru care am fost aleși, fiene permis ca să le punem întrebarea: de ce n-au luat parte la ședințe, de ce nu ne-au întins concursul frățesc? De ce au lăsat tot greumântul numai pe umerii unora...?

În nex cu concluzele Adunării generale din anul trecut biroul Secției a tranșat următoarele chestiuni de importanță:

1. Conferința protoiereului *Procopiu Givulescu*, intitulată: „O revendicare justă” a preoțimii — s'a trimis Secțiilor surori, dlui avocat Popescu Tudor, secretarul Societății F. O. R. la București, Ziarelor mari și tuturor organelor oficiale a Eparhiilor ortodoxe, precum și Prea Veneratului Consistor Mitropolitan pentru congresul național bisericesc.

2. Biroul nostru a cerut dela Vener. Consistor Diecezan casa din strada Eminescu ca *internat* pentru fiii de preoți, cari cercetează școlile în Arad. Până azi suntem fără răspuns.

3. S'a insistat la Vener. Consistor pentru de a se lăsa *catehizația* elevilor în școlile primare în sarcina preoțimii.

4. La congresul ținut în Oradea Mare, Secția noastră a fost în mod demn reprezentată printr'un mare număr de membrii, în frunte cu prezidentul și secretarul.

5. Noțiunea Congresului Oradea Mare în cauza *concordatului* s'a distribuit dela Biroul Secției în 450 exemplare, împreună cu un apel adresat tuturor comunelor bisericești.

Prezidenții despărțămintelor ne-au comunicat la timp numele unor preoți cari despre cele săvârșite încă nici până azi n-au raportat la locul competent după cum cerea ordinul. Dar spre cinstea tagmei fie amintit că, cei mai mulți și-au împlinit datoria în mod demn și conștiințos în aceasta cauză de mare interes pentru Statul român și Biserica sa.

6. În special Biroul a mai executat următoarele hotărâri:

a) A îndemnat despărțămintele ca să prezinte în *tablouri* activitatea forurilor preoțești. După modelele impuse de biroul Central și publicate în Revista Teologică Nr. 2—3/924.

b) S'a intervenit la biroul Central pentru dolianțele preoțimii. Deasemenea s'au executat conștiințos toate ordinele Biroului Central și cele hotărâte în Adunarea Generală.

c) În cauza de neconstituire a Despărțământului *Belinț*, cu deplină satisfacție se constată că de astă dată leacul oferit și-a avut efectul miraculos. Delegatul Secției n-a avut să se deplaseze la fața locului, fiindcă delegatul Despărțământului prinzând vestea despre cuvintele puțin măgulitoare, cari s'au rostit în așa Adunării Generale din anul 1924, cu grabă mare a luat drumul — nu la Canossa — ci spre șirurile acelorora, cari sunt pionerii muncitori în agrul Universității noastre populare, care este Asociația Clerului la sate. — Votul prezidentului dela acest Despărțământ merită menționare, și el — este instructiv, fiindcă se promite așa: „Dacă mă vor asculta toți frații din tract și să se însuflețească și Sfințiile Lor precum eu sunt de însuflețit, atunci eu cred că cu ajutorul lui Dumnezeu vom putea face minuni în scurt timp.”

Predici și Disertațiile cele mai bune le prezintă preoțimea din Despărțămintele Arad, Șiria și Buteni. În celelalte Despărțăminte s'a indicat, spunându-se în supoartele între Secție: cine a predicat sau disertat, despre ce s'a vorbit și câteodată efectul sau rezultatul ori dacă oratorul a vorbit și a produs impresia bună. În urmare se poate afirma în aceasta chestiune vitală că despre ceace nu se raportează Secției — nimenea din cei vizați nu pot aștepta ca biroul să prezinte situația mai strălucită decum ea se prezintă.

În legătură cele de mai sus — aci ar fi locul să spunem ca un modest îndemn frățesc că dacă toți frații preoți ar prezenta în serios cuvântările lor, alegând și sortind Biroul pe cele mai bune din ele, așa am putea împlini și dorința acelorora cari cer ca lucrările lor să fie publicate în organul oficios.

*

Asociația Clerului s'ar putea numi *academia vieței noastre păstorale*, în cadrele căreia întrunindu-ne și schimbăm idei, putem contribui unul la zidirea temeliei sufletești a celui alt Frate în Domnul. Ea este deci o instituție de mare preț pentru preoțimea noastră, atât pentru cea de dincolo, cât și pentru cea de dincoace de Carpați. — Nu e fără interes deci, să pomenim aci faptul în urma căruia, după terminarea Studiilor Teologice, unii dintre noi, ajungând la parohie, de mulțori studenți eminenți și cu frumoase calități, din cauza grijilor vieței — uneori din indolență — sau fiind prea departe de curentul vieței culturale, în oarecare sat îndepărtat și părăsit, — după o păstorie de 4—5 ani — devin apatiei, desgustați, ba chiar complect rustificați.

Dece nu s'a pomenit faptul acesta dureros la preoțimea celorlalte confesiuni din jurul nostru...? Pe lângă motivele de dureroasă amintire a trecutului posomorât și jalnic — cari ne — sunt prea bine cunoscute — ar mai fi și altele, dintre cari vom pomeni aci unul de importanță.

La catolici de ex. după luarea examenului de absolvență și cu ocuparea postului mai modest la început — nu după prietenii și cunoștințele în paro-

hie — ci numai treptat și după merit, precum și numai după prestarea altor examene la intervale anume în cursul carierei — poate fiecare preot ajunge la un loc binemeritat așa după cum se cuvine.

În sinul Fraților noștri din cadrele Secției Arad, par'că domnește o prea mare răceală Relațiile dintre noi nici nu sunt destul de intime — frățești, ba ce este mai dureros, câte odată nici prea sincere.

P. Cucernicil Presidenți ai Despărțămintelor își vor aduce aminte că biroul nostru din timp în timp în cursul celor trei ani de muncă credincioasă în slujba lui Hristos, s'a nevoit de a trimite îndemnări folositoare și de încurajoase la muncă tot pentru blândul și pe urmele lui Hristos.

Dar fiindcă Asociația Clerului nu poate fi o instituție de raportare, sau închisive, tocmai pentru aceasta biroul Secției noastre a căutat întru ojungerea Scopului măreț și a purces totdeauna într'un mod cât mai academic și frățesc, prin ceea ce credem că în toți Frații începe să ia avânt — într'un grad mai potențat — conștiința demnității preoțești.

*

Cele înșirate aci fie socolite ca modeste crâmpene despre activitatea în cadrele Secției noastre, iar întru cât e posibil și ca niște frățești îndemnuri și sfaturi folositoare în Apostolatul încredințat nouă. În felul acesta credem că jugul lui Hristos și sarcina păstoririi turmei Sale ni se va părea mai ușoară.

Astfel darul primit ne va sta într'ajutor spre ojungerea țintei pentru care am fost aleși urmași ai Apostolilor, ca așa și nouă tuturor să ni se rostească odinioară, ca o răsplătă binemeritată a muncii noastre, cuvintele hotărâtoare:

„Bine slugi bune și credincioase...iată cununa cea nevestejită a măririi celei veșnice.“

Pr. Dr. Ioan Felea,
Secretarul Asociației Cl. „A. Șaguna“
Secția Arad.

Predică

rostită în catedrala din Arad cu ocaziunea adunării generale a asociației „Andrei Șaguna“ secția Arad.

„Unul este învățătorul vostru Hristos“. (Mat. 23 10)

*Freă Sfințite Dle Episcop!
Iubiți Frați în Hristos!*

Mai bine de douăzeci ani s'au strecurat în neantul nemărginit al trecutului, decând părăsind băncile seminarului teologic m'am despărțit și de acest sf. lăcaș dumnezeiesc în care pentru primadată glasul nostru aproape al tuturor, — cari ne-am adunat astăzi aici, — cu sială și stăpânit de frica și fiorii începutului, a încercat o propovădui cuvântul adevărului veșnic al

evangeliei lui Hristos. În diferite timpuri, în deosebite părți ale țării ne-am risipit cu toții, ca să satisfacem chemării noastre de a aprinde făclia luminii lui Hristos în alte lăcașuri sfinte. Și văzând fil neamul nostru „lumina cea adevărată“, călcând pe urmele străbunilor lor să țină drept înainte pe drumul ispășirii, ferindu-se de multele ispite, cari ușor îi pot târă în adâncul prăpăstios al pierzării, ce o aduce sufletelor învățăturile noi, greșite și felurite. Cine dintre noi n'a simțit, că clocotul vremilor din urmă a tulburat până în cele mai tainice adâncuri apa cristalină a credinței curate și senine, ce era păstrată ca scump mărgăritar în taințele inimei poporului român?!... Cine n'a descoperit ruina rămasă în sufletele blagine, creștinești, în urma pustirii fiorosului măcel?!... Cine dintre noi nu luptă zilnic cu principiile sclintite, ce le sămănără în inimile turburate ale țaranului român — bolșevismul și comunismul rusesc — cu scop de a despoia de tot ce avea mai scump și sfânt: de țară, de lege; și da Dzeu?!...

Cu toții deepotrivă suntem împiedecați în calea propovăduirii noastre de aceleași stavile. Întâmpinăm aceleași neajunsuri, aceleași pedeci, aceleași nevoi. Să încercăm a lua lupta cu aceleași arme, după acelaș plan, sub acelaș steag, al căruia conducător este și va fi de a pururi Hristos.

Ne-am adunat astăzi aici, ca înainte de a începe constăturile, noastre să implorăm ajutorul celui prea înalt. Ne-am strâns, ca să ne încălzim la sânul aceleași sf. maicii biserici, dela care am primit prima căldură apostolică. Am alergat la acest isvor, care ne-a dat primii ficuri de apă vie pentru întărirea inimilor propovăduitoare. Ajunși acum la răspântie, tot din acest Sion: „Veniți să bem băutura nouă... din Hristos izbăvitorul vieții!...“

Fiindcă mie mi-a revenit datorința să vă rostesc cuvinte mângăetoare și încurajatoare când stăm în pragul conferărilor noastre aflu de potrivit fraților să vă strig cu ev. Matei: „Unul este învățătorul vostru Hristos!“ Din școala lui am plecat plin de însuflețire să-i cucerim oștire; în școala lui să căutăm scut și apărare și în zilele grele de ispită, cari azi le trăim. Veniți dar cu toții fraților să-l căutăm pe Învățătorul nostru în ieslea din Viliem și de aici să-l însoțim în toată viața sa până ce vom ajunge la crucea înfiptă pe muntele Golgota. Când sufletul și întreaga noastră ființă se va umplea cu Domnul, numai atunci vom deveni propagatori demni, neobosiți și neânfricați a lui Hristos. Când în toate zilele vieții noastre vom păși în urmele lui Isus, arătându-ne exemple-vii ai dumnezeiescului Învățător, numai atunci putem nădăjdui a eși biruitori din lupta îndârjită, ce trebuie să o dăm cu spiritul vremilor de azi. Cu vorbe înțelepte, pline de căldură a răspândit dumnezeescul Isus învățatura sa, îndemnând lumea la săvârșirea virtuților creștinești. Dar nu cuvintele înflăcărâte, cât mai vârtos viața sa — căci el era virtutea întrupată — a în-

demnat poporul să pășească în urmele lui. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri“

* * *

Fraților! 1. În peștera din Vifliem, în ieslea dobitoacelor, culcat pe așternut de pae găsim un biet copilăș, a cărui întreagă avere o formează cele câteva scutece, în cari l-a înfășat buna și duiosă sa mamă.

În sârdcie de bună voie s'a născut, a crescut, și a trăit învățătorul nostru Hristos. Dela începutul vieții sale pământești s'au adevărit cuvintele ce le rostește mai târziu.

„Vulpile au viziuni și paserile cerului cuiburi iar fiul omului nu are unde să și plece capul său.“ (Mat. 8. 20.) Vifliemul ne învață să desprețuim bunurile pământești, căci averea este cea mai mare piedecă în calea mântuirii. Ispita cea mai primejdioasă care într'una încearcă a ne târa din calea virtuților creștinești este averea. Omul bogat devine mai ușor: egoist, avar, îngâmfat, nedrept și tiran. Iată de ce Hristos compătimentește pe cei avuți și fericește pe cei săraci. „Mai lesne este cămilei a trece prin urechile acului decât bogatului a intra în împărăția lui D-zeu.“ Dacă soarta — unora dintre voi — le-a hărăzit să aică o stare mai bună materială: prisosul belșugului vostru să-l cheltuiți după sfaturile sf. ntei evanghelii. Adevăratul tezaur al sufletului, comoara cea în veci neperitoare o formează mulțimea faptelor bune. Aceasta e comoară, care „Nici furi; nu o sapă, nici focul nu o arde, nici moliiile nu o rod“. Să nu regretăm nici decât, când vom vedea micșorându-se grămada bunurilor noastre lumești dar în schimbul acestei scăderi vom fi convinși că sporește comoara noastră sufletească. În toată vremea să vă aduceți aminte, că: *Unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră.*

2. În Nazaret găsim pe copilul Isus, care crește în supunere și ascultare. Luca zice: „Și a venit în Nazaret și se supunea lor (părinților)“ (2.51). Până la vrâsta de 30 ani a fost cel mai supus fiu al maicii sale și numai porunca Tatălui său cel ceresc — de a vesti evanghelia în toată lumea — îl putu îndemna să părăsească casa părintească. La supunere a îndemnat ei și pe apostoli săi și când doi dintre dânși cer ca să fie răsplătiți cu șederea dea dreapta și dea stânga sa, cu cuvinte blânde îi mustră: „Nu știu ce cereți“.. În împărăția cerească nu e ca la împărăția pământului „Cel ce vrea să fie între voi mai mare trebuie să fie tuturor slugă.“ La supunere să îndemnăm și noi turma încredințată nouă. Supunerea și ascultarea față de cărmuitorii noștri formează temelia solidă a ordnei și linștei din stat. Ne supunerea a fost cauza 'nsurpării puternicului imperiu moscovit. Când membrele se răsvrătesc împotriva (sto) capului atunci răscoala lor aduce necondiționat căderea trunchiului. Să ne aducem aminte de minunata povestire a lui Menenius Agrippa și să învățăm poporul, că trunchiul este țara

membrele sunt singuraticii, poporul, care răsvrătindu-se și nevrând a se supune capului — rege, se va prăbuși și țara Evanghelia lui Hristos zice: „Dați cezarului ce este a cezarului și lui D-zeu ce este a lui D-zeu“!

3. În Ierusalim, inima țării Jidovești a petrecut mai mult timp Hristos. Deși bine știa de mai nainte, că tot în acest oraș are să sufere și el, — ca profetii, cel de demult, — osânda morții, totuși neobosit a încercat „Precum adună găina puii săi“ să adune și să mântuiască pe fiii săi. În ziua Florilor, fiul lui David își face intrarea triumfală în cetatea Ierusalimului. Poporul a recunoscut într'ânsul pe Mesia și-l întâmpină cu osanare pe cel ce intră călar pe mânzul azinei. La o nouă virtute creștinească învață Mântuitorul pe cei, ce voesc să-și mântuiască sufletul și aceasta este virtutea smereniei. Pentru a servi ca adevărată pildă a smereniei. Învățătorul Hristos fiul lui D-zeu, împăratul ceriurilor își face intrarea triumfală în cetatea sfântă călărind cel mai modest dobitoac din lume. Iar când a stat la cina cea de taină cu învățăceii săi sfârșindu-se cina „Și-a depus vestmintele și luând ștergar, s'a încins. După aceea a turnat apă în spălătoare și a început a spăla picioarele învățăceilor și ale șterge cu ștergarul cu care era încins“. (Ioan 13. 45) Iată Învățătorul nostru Hristos prototipul smereniei. Să poate întâmpla foarte ușor ca și dintre noi să ajungă vre unul luat de vârtejul vieții pământești la înălțimi vertiginose. Ori cât de sus ne-ar înălța însă viscolul capricios al zilelor noastre, dacă voim ca căderea noastră să nu fie fatală și mortală înaintea ochilor noștrii pururea să plutească chipul smeritului Hristos călare pe mânzul asinei. Cași smeriții învățacei a lui Hristos să nu râvnim niciodată a ocupa locurile cele mai de frunte și a cerca să ne cocoțăm în scaunele cele mai înalte — lumești streine nouă și bisericii, căci: „Tot cel ce se înalță pe sine se va smeri și cel ce se smerește se va înălța“!

4. În grădina Ghetsimanii pleacă Hristos cu învățăceii săi după cina cea de taină. Cu rugăciunea i-și oțelește aci sufletul, înarmându-l cu îndelungă răbdare Dumneziască, ca să poată suporta toate chinurile grozave ce i-le pregăteau dușmanii săi: *Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită*“ (Marcu 14. 38)... le zice Hristos învățăceilor săi. Deși știa foarte bine că abia câteva clipe îl despart de vremea, când poporul tulburat, agitat de Farisei în frunte cu Iuda vânzătorul vine să-l prindă, ca să-l ducă la moarte, totuși nu fuge, nici nu-se pregătește de apărare, ci căzând în genuchi se roagă. Orice năcazuri ne-ar ajunge în viața noastră pământească, nu spada sau flinta, ci rugăciunea pornită din adâncul sufletului trebuie să o avem armă de apărare, împotriva tuturor neajunsurilor. Dacă voim să ne mântuim sufletele și nu le lășăm să se usuze și să piară, ca planta lipsită de picurii răcoritori de ploaie, — într'una să le stropim cu roua dumneziască a rugăciunii. „În ziua năcazului tău către mine te întoarce, pe mine mă

cheamă, eu te voi scoate, tu mă vei preamări", zice Domnul prin psalmist.

5. După ce Iuda prin sărutare dătează semn care este învățătorul „Cohorta, căpetenia și slugii Iudeilor au prins pe Isus, l-au legat și l-au dus mai întâi la Ana”, apoi la Caiafa și la Pilat. După ce l-au bătut și l-au chinuit, îl siliră să-și ducă crucea sa pe dealul Golgota. Sub povara crucii grele a căzut Mântuitorul, iar s'a ridicat și a supt mai departe drumul greu ce ducea spre osândă. Trei ore întregi a suferit cele mai grozave torturi, cele mai amare chinuri, durerile cumplite ale crucificării, dar buzele sale n'au rostit nici un blestem nici tânguire. Nici crucea cea grea, nici cununa de spini, nici biciul și nici piroanele de fier n'au putut scoate din gura lui alte vorbe, decât: „Iartă-le Doamne că nu știu ce fac”.

În viața pământească pot să ni-se deschiză adevărate și nouă căi spinoase. Rar e acel muritor în lume, care să nu trebuiască să suie în viața sa o Golgotă. Cași-i discipoli ai lui Hristos, datorii suntem urmând pilda Învățătorului nostru să facem drumul Golgotei noastre înarmați cu arma *îndelungei răbdări*. Iar când sub povara crucii noastre am fi siliți a ne pleca genușii, cu deplină încredere să forțăm drumul înainte spre culmea Golgotei. Iar înaintea ochilor noștri sufletești, să apară crucea Mântuitorului de pe Golgota cu suferințele și chinurile îndurate de el. Această cruce ne va dumeri cât de mici și neînsemnate sunt cercările cu cari avem să luptăm noi, față de chinurile grozave ce le-a îndurat Mântuitorul. Dar la orice torturi am fi supuși ca și el, Învățătorul nostru, nici noi ucenicii săi nu trebuie să ne îngrozim „De cei ce omoară trupul, ci mai vărtos de cei pot să piardă și sufletul în Gh-enă”. Să suportăm cu bărbăție toate neajunsurile ce ne vor întâmpina în viață și reamintindu-ne de sf. mari patimi ale Mântuitorului, acele să le preamărim, întonând: „Mărire îndelungă răbdării tale Doamne”!

Iar acum, fraților! ajunși sub crucea lui Hristos înfiți în muntele Golgota, să facem aci un mic popas. Din înălțimea muntelui aruncându-ne privirea preste drumul parcurs, să încercăm a strânge într'un mănunchi nestimatele flori ale virtuților creștinești întâlnite în căile lui Hristos. — Peștera Vifleemului e împodobită cu sărăcie. Nazaretul ne prezintă supunerea. În cetatea măreață și strălucită a Ierusalimului: vedem smerenia întrupată. În Ghetsimani: rugăciunea fierbinte oțelește sufletul trudit, obosit și întristat. Golgota, simbolul suferințelor: ne dă pildă vie de îndelungă răbdare, resignațiune și abnegațiune divină.

Câte din aceste perle, — cari ar trebui să împodobescă sufletele noastre ale fiecăruia preot, slujitor a lui Hristos — n'au pierdut în cursul vremilor din strălucirea lor?! Praful ridicat de undele viforului năprasnic, ce s'a deslănțuit peste capetele noastre n'a nvaluit în ceață podoabele noastre sufletești? Norii alesi ai păcatelor prin cari dibuie lumea

de azi, ori n'au întunecat și lumina candelilor noastre primite dela Hristos? Grijiile vieții pământești, defăimarea și disprețul de cele cerești, n'a înghețat căldura sufletelor noastre preotești?! „Media, cura te lipsuni” Să grăbim cu toții, a ne înscrie din nou în școala lui Hristos. Lăpădând grigile vieții pământești, pâinea noastră cea de toate zilele să fie iarăși, *Scriptura*” Numai în ea vom putea regăsi darurile pierdute. Numai printr'ansa ne vom curății de nămolul lăsat în urmă-i de colbul vremilor trecute. Pătrunzându-ne de spiritul lui Isus vom deveni din nou raze luminoase ale lui Hristos, care prin strălucirea lor vor revărsa lumină și asupra celor păstoriti de noi.

Alergând la „Biblie” isvorul dădător de viață și căldura a creștinismului, se va topi ghețarul ce încearcă a stăpâni peste inimile noastre și'n locul soarelui de iarnă din nou va străluci dintr'ânsele soarele înviorător al unei dulci primăveri. Cetiți des Biblia — în aceste grele zile, de ispită, — într'ansa veți găsi pe Hristos învățătorul vostru, cuvântul lui Dumnezeu. Biblia este cheia inimii, cu ea deschideți larg ușile sufletului vostru ca umplându-vă de darul și binecuvântarea Ceriului, acelaș dar să-l revărșați din belșug preste toți fiii voștri sufletești. „Unul este învățătorul vostru Hristos”! La el să alergăm în aceste clipe solemne, lui să ne rugăm:

Doamne Isuse Hristoase, care pentru noi te-ai născut în sărăcie, de bună voie, într' un supunere ai crescut, la smerenie, rugăciune și îndelungă răbdare ne-ai învățat: fă ca aceste sfinte virtuți ale tale și de aci înainte să strălucească neprihănit într' un noi spre binele și fericirea sufletelor Amin!

Socodor.

Aurel D. Papp, preot, ort.

Paraclisul Internatului diecezan de fete.

La internatul nostru de fete, de aici, eră construit edificiul unui paraclis sau capelă. Încă din anii școlari trecuți, se luaseră măsuri pentru întocmirea lui deplină, în folosul sufletesc al elevelor.

Consistorul a gătit deja, prin reputatul nostru sculptor *Iosif Bosioc*, un admirabil iconostas, care e așezat deja la locul lui. Iar elevele din anul trecut, ale internatului au colectat pentru înfrumșetarea paraclisului o frumoasă sumă. Iată rezultatul colectei: *Vivant sequetes!*

Din cl. I: Eug. Bragea Pecica 405 Lei, Georg. Papp Socodor 243 Lei, Let. Evușean Odvoș 270 Lei, Aurora Sferdian Curtici 320 Lei, Lucia Crișan Șiria 660 Lei, Hermina Cluciu Nădlac 245 Lei, Grațiana Luțai Bontăști 130 Lei, și Elena Verișan Șeitin 70 Lei.

Din cl. II: Amelie Râmnicianu Drăgășani 1050 Lei, Maria Rista Ohaba-sârbească 72 Lei, Eug. Călămar Cermei 160 Lei, Marla Henți Clușineu 240 Lei,

Tel. Flocos Nădlac 100 Lei, Aurora Sârbu Grișul Negru 100 Lei, Val. Imbroane Bodrogul vechi 300 Lei, Ileana Nedelcu Bodrogul v. 370 Lei, Cornelia Miron Erdeiș 125 Lei, Tulia Tomuța Lupești 100 Lei, Georg. Marincovici Covăsânț 500 Lei, Delia Monța Șicliău 570 Lei, Aur. Popescu Socodor 275 Lei, Lucia Plad Șiria 75 Lei, Ana Sârbu Câmp. Surduc 50 Lei, Maria Herțeg Semlac 245 Lei, Dorina Demian S. Nic. mare 630 Lei.

Din cl. III. Fel. Lupuțiu Vărădia 75 Lei, Livia Dan Buteni 630 Lei, Silvia Eleneș Săvârșin 505 Lei, Olimpia Roșu Boroșineu 180 Lei, Fl. Pete Branișca 100 Lei, Host. Petroi Nădlac 625 Lei, Aug. Petrovici Nădlac 1185 Lei, Teodora Popa Criștior 500 Lei, Olivia Orbonaș Lăsău 130 Lei, Maria Torman Șeitin 130 Lei, Aurelia Țiriac Nădlac 500 Lei, Ana Butari Ghioroc 155 Lei, Livia Țăran Bocșa mont. 20 Lei, Vioara Șiclovan Șeitin 240 Lei, Eleonora Florea Iosășel 80 Lei, Valeria Gligor Hălmăjel 313 Lei, Vasilica Murtaza Brădiceni Dolj 400 Lei.

Din cl. IV. Florica Ianota Păuliș 200 Lei, Fl. Enatescu Orodol Dolj 280 Lei, Smaranda Zasló Șiria 270 Lei, Fl. Suciuc Chișineu 105 Lei, Livia Boariu Chișineu 510 Lei, Floare Drig Comlăuși 155 Lei, Livia Crișan Șiria, 50 Lei, Maria Călușer Semlac 300 Lei.

Din cl. V. Fl. Petru Toracul-mare 400 Lei, Alex. Lucael Șeitin 200 Lei.

Din cl. VI. Cornelia Popovici Cermei 2200 Lei, Mel. Dragoș Moneasa 60 Lei, Surorile Tirea Pui 220 Lei.

Din cl. VII. Ecat. Lăzărescu Alexandria 140 Lei, Patrița Efreem Alexandria 100 Lei, Florica Curpen Alexandria 240 Lei, Ersilia Bătrân Vârșandul-vechi 60 Lei, Ana Tăutan Cermei 250 Lei.

Din cl. VIII. Aug. Precupaș Nădlac 455 Lei, Elena Turuc Hălmagj 200 Lei, Natalia Teodorescu Petriș 700 Lei, Virginia Șoneriu Ciucul-mare 100 Lei, Lucia Nemet Șeitin 200 Lei, Emilia Funari Sâmic-mare 50 Lei, Elis. Neamțu Dobra 50 Lei, N. N. 50, Lei, *Dintr'un teatru de casă aranjat de elevele cl II lic. la Int. de fete 900 Lei.*

Adaogăm mulțumiri dăruitorilor și ostenitoarelor.

Fondul de „Propagandă religioasă“

Publicăm cu plăcere rezultatul colectei pentru acest fond, făcută de părintele Ioan Popovici în comunele Sân-Nicolaul-mare și Periamoș. Suma de 14.300 Lei arată vrednicia părintelui Popovici, care va fi bine să fie urmată și de alți preoți. Credem că nu este necesar să arătăm însemnătatea acestui fond, din care până acum s'a tipărit 8 broșurele în peste 30000 exemplare. P. S. Sa părintele Episcop inițiatorul acestui fond, și Veneratul Consistor ține cont despre colectele făcute în toate comunele.

Ioan Popovici preot	Lei 500
Dr. Petru Fleșieriu preot	500
I. Cassă de Păstrare din Sân-Nicolaul-Mare „	500
Ioan Voichita primar	500
Dr. Ioan Demian adv.	500
Iancu Petrovici farmacist	500
Dr. Rudolf Fischer avocat	300
Teodor Bucurescu director	500
Banca Gen. S. P. A. din Sân-Nicolaul-Mare „	500
Banca Pop. S. P. A. din Sân-Nicolaul-Mare „	200
Arnold Stein hotelier	200
Banca Centrală Bănățană filiala Sân-N.-M. „	500
Banca Timișoarei și S. C. Suc. Sân-N.-M. „	500
Nicolae Stanescu Agronou	500
Wiener comerciant	100
Banca Centr. Svabească Sucursala Sân-N.-M. „	600
Cristea oficiant	500
Casa de Păstrare Agrară Cerc. din Sân-N.-M. „	500
Iacer König și Fiul din Sân-Nicolae-Mare „	200
Albu Adam	100
Dr. Iacob Struber avocat	200
„Steaua“ Societate comerciala pe acțiuni „	200
V. Cârpenișan comerciant	200
Dr. Stoitsits Vladimir avocat	100
„Coloniale“ engros comerciant	200
Hr. Fomino șef. poștal	100
Ioan Albu s. secretar	100
Kiss György comerciant	200
Kertész comerciant	100
Alex. Cârpenișan comerciant	100
Ludovic Fried comerciant	100
Adam Frâncu	100
Popper Alfréd proprietar	500
Alois Iritz comerciant	100
Francisc Hirt comerciant	100
„Sâmiclăușeana“ Bancă de credit Sân-N.-M. „	100
Comuna bisericească ort. română	200
Dr. Liviu Luțai primpretor	250
V. Vasilievics comerciant	100
Isac E. Isacu secretar	100
Steiner Géza depou spirtoasă	200
N. Korber & Co. S. A. fabr. de clojuri și pălării „	1000
Adam Minnich Fii lemnărie	300
Coloman Brummer comerciant Periamoș „	100
Achsenfeld Iosif comerciant	100
„Lloyd“ Bancă și Soc. Com. Periamoș	300
Timișțana Inst. de cr. filiala Grădiștea (Per.) „	200
Banca Poporală S. P. A. din Per. Haulic Szana „	200
Francisc Heinz hotelier	150
Gheorghe Szentin maestru	200
Din comuna Sân-Nicolaul-Mare	11.100
Din comuna Periamoș	3.200
Total: „	14.300

*Stăruțiți pe lângă credincioși să dăruiască pentru fondul de propagandă religioasă.
Cei ce contribuiesc pentru fondul de propagandă religioasă vor lua daruri însușite întărind biserica lui Hristos.*

INFORMAȚIUNI.

Personale. Marți în 20 l. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, s'a reîntors dela Iași și București, la reședința Sa din Arad.

Investirea Patriarhului. Investirea și introducerea Sanctității Sale, Patriarhului nostru Dr. Miron E. Cristea, se va face la 1 Noemvrie a. c., în București, în cadrul unor serbări mărețe. La acest act istoric vor participa reprezentanții celor patru Patriarhii ecumenice, sub conducerea Sanctității Sale Patriarhului Damian din Ierusalim. Vor fi reprezentate prin delegați toate bisericile ortodoxe din lume.

La investirea Patriarhului. Pentru 1 Noemvrie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa, va pleca la București, pentru a participa la investirea Sanctității Sale Patriarhului Miron, apoi va lua parte la lucrările Senatului.

Sfințire de biserici. Duminică în 25 l. c. P. S. Sa părintele Episcop Grigorie târnosește frumoasa noastră biserică din Ineu, sediul protopopiatului Ienopolea, iar Luni în ziua de sf. Dumitru biserica din Seleuși.

P. S. Sa pleacă din Arad Sâmbătă în 24 l. c. după masă la carele patru, cu o suită compusă din mai mulți membri ai Consistorului nostru.

† **Preotul Alexandru Muntean,** Din Lipova primim vestea tristă despre trecerea la viața vecinică a preotului emerit, fost confesor militar Alexandru Muntean. Răposatul este tatăl arhivarului Consistorial Alexandru Muntean.

Dumnezeu să-l odihnească în cununa celor buni.

Intristata familie a dat următorul anunț funebru:

Adânc întristații: Elena soție, Alexandru fiu, Cristina Sora, Ana, Vasilie, Nicolae, Eufrosina, Zina, cumnată, nepoți, și nepoate, anunță cu nespusă durere, trecerea din viață a scumpului și bunului lor: *Alexandru Muntean*, preot căpitan în retragere, în etate de 75 de ani, 29-lea al căsătoriei întâmplată azi în Octomvrie a. c.

Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza spre veșnică odihnă în 20 Octomvrie la orele 2 p. m.

Lipova, la 19 Octomvrie 1925.

Odihnește în pace scumpul nostru!

* **Medic nou.** Monitorul Oficial Nr. 224 din 11 Oct. a cor. anunță, că Dl *Aurel Moga*, la 27 a. cor. a fost promovat de doctor în științele medicale și chirurgie la facultatea de medicină a universității din București. Numitul avansat la rangul de medic căpitan și instituit cu 1 Oct. a c. de medic la școala de subofițeri din Oradea-mare, este fiul fostului preot din Jermata, și actual conducătorul contabilității consistorului eparhial din Oradea.

BIBLIOGRAFIE.

Onisifor Ghibu: *In jurul catolicismului și a unirii bisericilor.* (Biblioteca Semănătorul Nr. 101, Arad. Prețul 5 lei).

În această broșură dl. Onisifor Ghibu, profesor la Universitatea din Cluj se ocupă cu deplină competență despre statul catolic din Ardeal și despre chestiunea unirii bisericilor.

Cei ce se interesează de aceste chestiuni, vor găsi în cartea dlui O. Ghibu o lectură folositoare.

Soluțiile propuse de către dl Ghibu în aceste două importante chestiuni, cari ar trebui să-i preocupe serios pe capii bisericilor noastre, se acordă perfect cu sentimentele tuturor Românilor cari au la inimă interesele superioare ale neamului nostru.

Eugeniu Speranția: *Generalități de psihologie individuală și socială.* (Biblioteca Semănătorul No. 104-106, Arad. Prețul Lei 15).

Poetul Eugeniu Speranția se depărtează de vers pentru a se avânta tot mai pasionat pe apele vaste ale filosofiei.

Poezia pierde un poet de talent, săraca filozofie românească câștigă un condei bogat, ascuțit, activ.

Volumul „Generalități de psihologie individuală și socială” nu e, în aceasta materie, întâiul volum al d-lui E. Speranția. D-sa a mai publicat câteva volume de scrieri filosofice, bine primite de critică.

Volumul de față e o nouă piatră în clădirea filosofică a d-lui Eugeniu Speranția. Îl recomandăm, cu toată căldura, celor pe cari îi atrage viața și luptele gândului.

Charles Lebrun și D. Nanu: *La mielul alb*, patru acte în versuri. (Biblioteca Semănătorul No. 98-99, Arad, Prețul 10 Lei.)

„La mielul alb” e o piesă în patru acte, rod al colaborării dintre poetul D. Nanu și scriitorul francez Charles Lebrun.

Piesa e inspirată din viața marilor clasici francezi și clădită în versuri, în cari strălucește talentul puternic al poetului Nanu.

E o carte care se citește cu plăcere.

CONCURSE.

Concurs repetit.

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa a II-a **Prăjești** cu filia **Donceni**, să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios. Beneficiu dela:

I. Prăjești: 1. Casă parohială cu supraedificate. 2. 10 jugh. catastrale pământ parohial situat în cinci locuri. 3. 4 jugh. pământ parohial date parohiei prin reforma agrară. 4. Bir și stole legale. 5. Intregirea dela stat pe care parohia nu o garantează.

II. Filia Donceni: 1. Un intravilan. 2. 8 jugh. pământ parohial, 4 jugh. interimal prin reforma agrară (situat în mai multe locuri). 3. Bir și stole legale.

Alesul va plăti toate dările după beneficiul său, va predica în toate Duminecile și sărbătorile și va catehiza și la școala din Prăjești și la cea din Donceni — fără altă dotație.

Reflectanții să vor acomoda întru toate Regulamentului referitor. Își vor adresa cererea de concurs

Comitetului parohial din Prăjești, și o vor înainta-o Oficiului protopresbiterial din Buteni.

Reflectanții din alte dieceze pe lângă literile demisionale vor cere consentul P. S. Sale Episcopului nostru diecezan pentru a putea reflecta la aceasta parohie.

Comitetul parohial.

In coțelegere cu: *F. Roxin*, protopresbiter.

—□—

2—3

Concurs repetit.

In temeiul ordinului Veneratului Consistor Nr. 3414/1925 pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa primă *Vârșandul-vechiu*, devenită vacantă prin decedarea parohului *Ioan G. Petrișor*, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială în estensiunea ei de azi cu dreptul de pășunat. 2. Birul în natură și adevă 7 1/2 litri grâu dela cei ce au casă și până la 8 jug. pământ, și 30 litri grâu dela cei ce au casă și mai mult ca 8 jug. pământ. 3. Ștolele legale. 4. Intravilanale parohiale folosite de preot. 5. Intregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul este obligat a predica regulat, a catechiza școlarii români ortodoksi din comună fără altă remunerație, și a suporta toate dările după beneficiul său preoțesc.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt datori ca recursele adresate Comitetului parohial din *Vârșandul-vechiu*, ajustate cu testimoniu de cvalificațiune pentru parohii de clasa primă, cu testimoniu de maturitate, eventual cu atestat despre serviciul prestat să-l înainteze oficiului protopopesc ort. rom. din *Șiria* în termenul concursual în care timp pelângă respectarea dispozițiilor cuprinse în §. 33. din regulamentul pentru parohii și pelângă incunoștințarea prealabilă a protopopului tractual vor avea a se prezenta în sfânta biserică din *Vârșandul-vechiu* spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, iar întru cât ar fi din altă dieceză să dovedească, că au consenzul Prea Sfințitului Episcop diecezan.

Dat în ședința Comitetului parohial ort. rom. din *Vârșandul-vechiu*, ținută la 5 Iulie 1925.

Zenobie Brădean, m. p.
adm. par. preș. com. par.

Petru Muntean, m. p.
not. com. par.

In coțelegere cu: *M. hail Lucaș*, m. p. protopop ort. rom.

—□—

3—3

In baza autorizației Ven. Consistor diecezan din Arad Nr. 3530/1921, pentru îndeplinirea parohiei vacante din *Ierșnic*, tractul *Belinț*, județul *Caraș-Severin*, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiale sunt:

1. Usufructul dela 30 jugăre pământ, parte arător, parte fânaț.
2. Usufructul unui intravilan de 1/2 jugăr.
3. Ștolele legale.
4. Dreptul de pășunat ori câte vite ar avea și
5. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dar parohia se va îngrijii după putință să facă.

Parohia e de cl. III-a și așa cei cari doresc să ajungă, trebuie să aibă cvalificația recerută pentru această clasă.

Preotul ales va avea să supoarte impozitele publice după sesie să predice și să catihizeze la școala de acolo fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze concursele instruită cu documentele necesare, adresate Comitetului parohial ort. rom. din *Ierșnic*, oficiului protopresbiterial din *Belinț*, județul *Timiș-Torontal*, având ca, pe lângă observarea dispozițiilor din §. 33. al Regul. pentru parohii, să se prezinte în sf. biserică din numita parohie, într'o Duminică sau sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, eventual în slujire.

Dacă reflectanții sunt din altă dieceză, sunt datori a se prezenta P. S. D. Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

3—3

In editura *Librăriei diecezane din Arad* a apărut:

CALENDARUL DIECEZAN PE ANUL 1926

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătoria, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee. **Prețul unui exemplar 10 Lei, iar a celui cu șematismul diecezei Arad 14 Lei.**

A v i z

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericesti, că în Arad, str. Românilui Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.